

IV. Vývoj státních finančních aktiv a pasiv

Vývoj státních finančních aktiv a pasiv za 1. pololetí 2008 charakterizují následující údaje :

	S t a v k		v mld. Kč
	1.1.2008	30.6.2008	Změna za 1. pololetí 2008 (+,-)
1. Prostředky státu na depozitních bankovních účtech SFA	19,3	48,9	+29,6
2. Pohledávky státu vůči zahraničí vč.pohledávek z deblokací	24,2	21,3	-2,9
3. Pohledávky státu vůči tuzemsku ve správě MF	26,6	28,3	+1,7
4. Majetkové účasti státu vůči zahraničí a tuzemsku ve správě MF	100,7	91,7	-9,0
z toho : převedené z České konsolidační agentury	5,6	5,6	-
převedené z České inkasní, s.r.o.	0,0	1,0	+1,0
5. Cenné papíry a ostatní finanční aktiva	21,5	146,6	+125,1
Státní finanční aktiva celkem	192,3	336,8	+144,5
1. Závazky z emise státních dluhopisů	858,1	893,0	+34,9
v tom: v držbě u domácích bank	385,2	329,6	-55,6
v držbě u ostatních tuzemských subjektů	268,9	295,5	+26,6
v držbě u zahraničních subjektů	204,0	267,9	+63,9
2. Přímé a nepřímé závazky státu vůči zahraničí	39,5	39,7	+0,2
v tom: přímé vládní závazky vůči zahraničí	38,7	38,9	+0,2
směnky emitované k úhradě účasti státu u mezinárodních bank	0,8	0,8	-
3. Závazky z nesplaceného upsaného kapitálu	56,3	49,1	-7,2
Státní finanční pasiva celkem	954,0	981,8	+27,8
Saldo státních finančních aktiv a pasiv	-761,7	-645,0	+116,7
v tom: pozice vůči bankovní soustavě	-356,2	-154,8	+201,4
pozice vůči ostatním subjektům v tuzemsku	-215,5	-233,2	-17,7
pozice vůči zahraničí	-190,0	-257,0	-67,0

Snížení celkového záporného salda státních finančních aktiv a pasiv o více než 116 mld. Kč je odrazem výrazného poklesu ve vztahu k tuzemským bankovním subjektům, kterého bylo dosaženo především na straně aktiv zvýšením držby cenných papírů, a to investováním dočasně volných prostředků souhrnného účtu státní pokladny do krátkodobých cenných papírů (pokladniční poukázky ČNB). Tento vliv byl částečně kompenzován růstem zadluženosti vůči tuzemským nebankovním subjektům a především vůči zahraničí. Z hlediska posuzování celkové finanční pozice státu je však nutno vzít v úvahu, že zmíněný nárůst držby krátkodobých cenných papírů ČNB současně znamenal záporný stav účtu řízení likvidity státní pokladny (který není součástí státních finančních aktiv) v řádu 121 mld. Kč.

Celkové snížení záporného salda státních finančních aktiv a pasiv vůči tuzemské bankovní soustavě vykazované v rozsahu přesahujícím 201 mld. Kč se při současném poklesu držby státních dluhopisů bankovními subjekty o 55,6 mld. Kč týkalo ve zvýšené míře i operací na souhrnném účtu státní pokladny. Při dosažení mírného pololetního schodku státního rozpočtu, byly již v 1.pololetí 2008 prováděny předstihové emise státních dluhopisů k zajištění zdrojů dluhopisového krytí očekávaného výsledného schodku státního rozpočtu za rok 2008. Výnosy z těchto emisí státních dluhopisů byly umisťovány na depozitním

umořovacím účtu SFA, jehož zůstatek za 1. pololetí vzrostl o 38 mld. Kč. Volné peněžní zdroje nad úroveň krytí rozpočtového schodku mohly být proto krátkodobě finančně investovány do pokladničních poukázek ČNB, což se projevilo nárůstem těchto aktiv státu o 110 mld. Kč. Do konce roku 2008 se ovšem (obdobně jako tomu bylo v roce 2007) uvedená rozsáhlá finanční aktiva státu ve formě depozit SFA na umořovacím účtu a držených pokladničních poukázek ČNB výrazně sníží.

Příčinou nárůstu záporného salda státních finančních aktiv a pasiv ve vztahu k tuzemským nebankovním subjektům o 17,7 mld. Kč bylo především zvýšení držby státních dluhopisů těmito subjekty o 26,6 mld. Kč, což se týkalo hlavně pojišťovacích společností a penzijních fondů, částečně pak i dalších finančních institucí. Tento vliv byl na straně státních finančních aktiv částečně kompenzován nárůstem pohledávek státu vůči tuzemsku a majetkových účastí.

Zvýšení záporného salda státních finančních aktiv a pasiv vůči zahraničí v rozsahu 67 mld. Kč bylo rozhodující měrou ovlivněno nárůstem držby státních dluhopisů u zahraničních subjektů o 63,9 mld. Kč. K dalšímu prohloubení přispělo rovněž pokračující zvyšování přímých vládních závazků vůči zahraničí, t.j. závazků státu z úvěrů přijatých od Evropské investiční banky na infrastrukturální programy o 0,2 mld. Kč. Vlivem, korigujícím na straně pasiv uvedený nárůst záporného salda o 7,2 mld. Kč, byl pokles závazků z titulu nesplaceného kapitálu u mezinárodních finančních institucí, vyjadřující dopady kursových změn. Ve státních finančních aktivech se snížení pozice vůči zahraničí týkalo především majetkových účastí u mezinárodních bank o 9,4 mld. Kč a pohledávek z vládních úvěrů (o 1,7 mld. Kč), v menší míře pak i pohledávek převzatých.

Operace s peněžními prostředky státu v tuzemsku

Příjmové a výdajové operace státního rozpočtu kryté prostředky depozitních bankovních účtů SFA včetně prostředků z přímých dlouhodobých úvěrů přijatých ze zahraničí se týkají rozpočtové kapitoly OSFA, transferů z této kapitoly do jiných rozpočtových kapitol a některých dalších příjmových a výdajových operací probíhajících zejména na umořovacím účtu SFA.

Za 1. pololetí roku 2008 ve srovnání se skutečností stejného období předchozího roku charakterizují tyto rozpočtové i mimorozpočtové operace údaje uvedené v následující tabulce:

v mil.Kč

	Skutečnost za 1.pololetí 2007	Skutečnost za 1.pololetí 2008	Index 2008/2007
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	10 345,3	10 162,7	98,2
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	1 471,4	2 035,1	138,3
ostatní příjmové operace SFA	8 873,9	8 127,6	91,6
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	16 279,0	13 905,9	85,4
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	56,1	128,2	228,5
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	3 349,1	5 627,1	168,0
ostatní výdajové operace SFA	12 873,8	8 150,6	63,3
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	-5 933,7	-3 743,2	63,1
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	-1 933,8	-3 720,2	192,4
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	5 933,7	3 743,2	63,1
v tom: z prostředků depozitních účtů SFA z minulých let	203,9	-687,0	x
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	1 729,8	4 407,2	254,8
z emisí státních dluhopisů	4 000,0	23,0	0,6

U operací za kapitolu OSFA vč. transferů bylo proti skutečnosti za 1. pololetí 2007 dosaženo vyššího schodkového salda, a to o 1 786 mil. Kč, což bylo výhradně odrazem rostoucích výdajů. Podstatnou část tohoto nárůstu výdajů představovaly transfery do jiných rozpočtových kapitol, realizované v rozsahu 5 627 mil. Kč (nárůst o 2 278 mil. Kč). Přímé výdaje kapitoly OSFA v uvedeném období vzrostly o 72 mil. Kč. Částečnou korekci propadu výsledného salda kapitoly OSFA představoval současně vykázaný vyšší objem příjmových operací (o 564 mil. Kč).

Pokud jde o transfery z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, byla ta část transferovaných výdajů, které jsou určeny na jiné účely než na infrastrukturální projekty financované z úvěrů od EIB, realizována ve výši 675 mil. Kč, což proti schválenému rozpočtu představuje plnění na 148,9 %. Největší podíl připadl na transfery do kapitoly MZe z titulu financování nových protipovodňových opatření a odstraňování povodňových škod (515 mil. Kč). Výrazné přebytkové saldo příjmů a přímých výdajů kapitoly OSFA ve výši 1,9 mld. Kč, které fakticky znamenalo nárůst prostředků na depozitních účtech SFA z minulých let se promítlo ve financování celkového salda operací SFA. Financování transferovaných výdajů na infrastrukturální projekty z úvěrů od EIB ve výši cca 4,4 mld. Kč je oproti pololetí roku 2007 podstatně vyšší (index 254,8 %) a představuje 43,2 % hodnoty rozpočtované na rok 2008.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace na depozitních účtech SFA, došlo u příjmových operací k inkasu nerozpočtovaných úrokových prémie z emisí SDD, které byly realizovány v částce 3,4 mil. Kč, což je hodnota výrazně menší než v 1. pololetí 2007. Rozpočtový přínos se projevil v příjmech kapitoly VPS, kam jsou tyto inkasované úrokové prémie převáděny z umořovacího účtu. Část ostatních výdajových operací realizovaných na

umořovacím účtu ve výši 8 127,6 mil. Kč, která byla plně pokryta z rozpočtové kapitoly Státní dluh, se týká především swapových operací, výplaty kuponů a úhrad splátek diskontovaných úroků SPP a SDD.

Přehled o **financujících operacích**, které byly za 1. pololetí 2008 realizovány na korunových depozitních účtech SFA, zejména na účtu umořovacím, podává v porovnání se skutečností za stejné období roku 2007 následující tabulka:

v mil.Kč		
Financující operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za 1. pololetí 2007	Skutečnost za 1. pololetí 2008
1. Saldo revolvingových a jiných emisí SPP na umořovacím účtu	-23 423,0	-49 293,0
2. Saldo repo operací se zástavou SDD	-	-5 800,3
3. Výnosy z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	97 885,7	71 370,5
4. Výnosy ze zahraničních emisí dlouhodobých státních dluhopisů	-	49 316,3
5. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-20 000,0	-34 946,4
6. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na financující účet státní pokladny	-	10 900,0
7. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	1 729,8	4 407,2
8. Splátky jistiny dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	-	-4 236,3
9. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	-49 525,5	-29 641,9
10. Saldo operací finančního investování (- převaha nákupu cenných papírů)	-733,3	-7 948,1
Celkové saldo financujících operací na depozitních účtech SFA	5 933,7	4 128,0

Výše uvedené údaje potvrzují převažující podíl výnosů z emisí státních dluhopisů na umořovacím účtu k zajištění předstihového krytí očekávané vyšší schodkovosti státního rozpočtu ve druhé polovině roku 2008. To je zřejmé zejména z vazby mezi výnosy z emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a změnou stavu krátkodobých depozit SFA. Přitom v důsledku realizace záměru zvyšujícího se užití výnosů z emisí SDD ke splátkám dluhu z emisí SPP je saldo čerpání a splátek SPP již stabilně v záporných hodnotách. Rovněž výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, t.j. konkrétně z úvěrových tranší čerpaných od EIB, nepokryly v 1. pololetí 2008 v plné výši příslušné infrastrukturální rozpočtové výdaje (transferované z OSFA), část z nich ve výši 545 mil.Kč byla proto pokryta z prostředků převedených na příslušné depozitní účty SFA z úvěrových tranší roku 2007.

Jak již bylo uvedeno výše, volné krátkodobé peněžní prostředky nad úroveň krytí rozpočtového schodku umožnily v rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny provádět rozsáhlé finanční investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny operacemi nákupu a zpětného prodeje pokladničních poukázek ČNB. Za 1. pololetí 2008 dosáhl výnos z tohoto krátkodobého finančního investování částky 1 355 mil.Kč.

Na jaderném účtu SFA byly v 1. pololetí 2008 proinvestovány prostředky v úhrnném objemu 11 793,1 mil. Kč, a to 6 482,5 mil. Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 6 531 mil. Kč, dále 3 887 mil. Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 3 978 mil. Kč a 1 423,6 mil. Kč též do státních dlouhodobých a

střednědobých dluhopisů (SDD) v nominální hodnotě 1 500 mil. Kč. Hrubý výnos pro jaderný účet z tohoto finančního investování, dosažený v uvedeném období bez narostlého úroku, činil téměř 65,1 mil.Kč.

V souladu s novelou zákona č.218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech byl ve státních finančních aktivech zřízen účet Rezervy pro důchodovou reformu (důchodový účet), na kterém jsou soustřeďovány rozdíly z příjmů a výdajů připadajících na důchodové pojištění. Do konce 1.pololetí 2008 byly na tomto účtu proinvestovány prostředky v objemu 47 942,4 mil. Kč, a to 47 441,9 mil. Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 47 901 mil. Kč a dále 500,5 mil. Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 521 mil. Kč. Pro důchodový účet bylo z tohoto finančního investování dosaženo hrubého výnosu cca 68,4 mil. Kč.

Státní zahraniční pohledávky

Stav zahraničních pohledávek se snížil o 2,6 mld. Kč, přičemž z 95,5 % se jednalo o snížení vůči zahraničním dlužníkům. Pokles stavu byl způsoben vyúčtovanými debetními kursovými rozdíly ze změn kursů cizích měn (hlavně USD) vůči české koruně. Co se týče struktury jednotlivých bloků státních zahraničních pohledávek nedošlo zde k žádné výrazné změně.

v mil. Kč							
	Státní zahraniční pohledávky celkem	v tom :					
		vládní pohledávky	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
S t a v							
- k 1.1.2008	23 028,9	15 538,4	67,5	6 638,8	28,8	851,7	3,7
- k 30.6.2008	20 386,1	13 843,8	67,9	5 809,9	28,5	732,4	3,6
Změna stavu za 1.pololetí (+,-)	-2 642,8	-1 694,6		-828,9		-119,3	
z toho : vyúčtované debetní kursové rozdíly	-2 663,0	-1 698,2		-840,3		-124,5	

Po eliminování zmíněného vlivu debetních kursových rozdílů se u jednotlivých bloků zahraničních pohledávek jednalo o následující operace.

U **vládních pohledávek vůči zahraničí** se úhrady realizované do státního rozpočtu v úhrnném objemu 59,2 mil. Kč týkaly splátek jistiny a úroků z Alžírsko (31,1 mil. Kč) a inkasa z deblokace vůči Barmě (28,1 mil. Kč při disáži 33,2 mil. Kč). Z titulu následné deblokace došlo u Alžírsko k převodu části vládní pohledávky (29,2 mil. Kč) do bloku převzatých pohledávek. Ve výši 105,2 mil. Kč se jednalo o navýšení z titulu vyúčtování připsaných úroků.

U převzatých zahraničních pohledávek od ČSOB se splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu, inkasované ve výši 59,3 mil. Kč, týkaly příjmů z deblokace pohledávky vůči Alžírsku (24,5 mil. Kč při disáži 20 mil. Kč) a úhrady z resortu Ministerstva zahraničí (34,8 mil. Kč) v souvislosti s postoupením části pohledávky vůči Ruské federaci v závěru roku 2007 na rekonstrukci Českého domu v Moskvě. Navýšení kromě převodu pohledávky u Alžírka (29,2 mil. Kč) se v objemu 26,7 mil. Kč týkalo vyúčtovaných úroků.

U pohledávek za deblokátory došlo k navýšení pohledávky (o 0,3 mil. USD) z titulu úročení dlužné částky ve smyslu smlouvy uzavřené mezi MF a ALTA a.s. Korunový ekvivalent tak představoval 5,2 mil. Kč.

Změny v majetkových účastech státu u mezinárodních a tuzemských společností

Stav **majetkových účastí u mezinárodních bank** v souladu s metodikou účetnictví zaváděnou ve všech kapitolách Ministerstva financí vyjadřuje od počátku roku 2008 hodnotu celkového upsaného kapitálu. V souvislosti s touto změnou metodiky došlo rovněž k rozšíření stávající struktury a to o členskou kvótu a kapitálový vklad ČR u MMF, o upsané rezervy u Evropské investiční banky a u Rozvojové banky Rady Evropy.

Ve sledovaném období tak došlo k poklesu stavu vykazovaného k 1.1.2008 ve výši 85,7 mld Kč. na 76,3 mld. Kč k datu 30.6.2008. Celkové snížení o 9,4 mld Kč představovalo pouze hodnotu vyúčtovaných debetních kursových rozdílů.

U závazků z titulu nesplaceného upsaného kapitálu se jednalo o snížení ve výši 7,2 mld Kč, přičemž v objemu 6,5 mld Kč šlo o vliv debetních kursových rozdílů. V objemu 0,7 mld Kč se pak jednalo o snížení závazku z titulu úhrady majetkového podílu u Evropské investiční banky (dne 27.3. 2008 byla provedena šestá splátka na upsaném kapitálu a na rezervách – obě tyto splátky představovaly částku 27 749 846,85 EUR a byly provedeny v rámci výdajů kapitoly VPS).

V důsledku ukončení činnosti ČKA ke 31.12.2007 a České inkasní, s.r.o ke 31.3.2008 se součástí státních finančních aktiv staly i majetkové účasti u obchodních společností převzatých z portfolia těchto transformačních institucí v úhrnném rozsahu cca 6,6 mld. Kč. Ve vykazovaném stavu **majetkových účastí státu u tuzemských společností** ve správě ministerstva financí došlo k 1.1.2008 oproti stavu uvedenému v SZÚ 2007 k navýšení o 8,3 mld Kč. Zvýšení bylo provedeno v rozsahu cca 3,5 mld. Kč u akciové společnosti Česká energetická přenosová soustava, a to z titulu změny metodiky v návaznosti na zavedení účtování a dále se jednalo o započtení tuzemských majetkových účastí převedených z ČKA ve výši 4,8 mld Kč.

Stav majetkových účastí u tuzemských společností se v 1. pololetí 2008 po zohlednění výše uvedených změn zvýšil o 0,4 mld. Kč a dosáhl hodnoty 14,6 mld Kč, což bylo ovlivněno zejména zmíněným převzetím majetkových účastí po zaniklé České inkasní, s.r.o. v objemu téměř 1 mld. Kč. Ze státních finančních aktiv byla naopak vyčleněna majetková účast státu u společnosti Škodaexport přesahující 0,5 mld. Kč v souvislosti s přijetím rozhodnutí o její privatizaci.

Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Stav pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí vedených ve státních finančních aktivech zůstal v 1. pololetí 2008 téměř nezměněn na úrovni cca 14,2 mld. Kč. Tyto pohledávky se týkají státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z rozpočtových kapitol VPS a OSFA (t.j. krytých z prostředků státních finančních aktiv).

Nově nebyly v 1. pololetí 2008 poskytnuty z rozpočtových kapitol VPS a OSFA žádné návratné finanční výpomoci.

Po zahrnutí dalších pohledávek ze státních půjček a návratných finančních výpomocí poskytnutých z ostatních kapitol státního rozpočtu a evidovaných mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv bylo splácení návratných finančních výpomocí jednotlivými dlužníky realizováno na příjmové účty státního rozpočtu v rozsahu 43,7 mil. Kč. Týkalo se především půjček poskytnutých na podporu ekologických opatření (11 mil. Kč) a na obnovu a modernizaci bytového fondu (32 mil. Kč). Zbývající částka 0,7 mil. Kč připadá na splátky poukázané v 1. pololetí 2008 obcí Domašov nad Bystřicí. Vedle toho byly prostřednictvím příslušných finančních úřadů realizovány splátky v úhrnné výši cca 7,9 mil. Kč od jednotlivých subjektů agropotravinářského komplexu, kterým byly návratné finanční výpomoci poskytovány územními orgány MZe na vybrané dotační tituly v letech 1991 až 1995.

V rámci podrozvahové evidence státních finančních aktiv jsou vedeny též pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Na základě rekondiliace pohledávek za iráckými odběrateli a dohody o náhradním plnění získaly poškozené organizace cenné papíry splatné v letech 2020 až 2036. V souladu s dohodou o narovnání uhradila akciová společnost KONREPO (jako právní nástupce společnosti Pragoexport, a.s.) z celkové pohledávky ve výši

34,7 mil. Kč částku 0,8 mil. Kč. Po odepsání zbývajících částí (33,9 mil. Kč) se úhrnná hodnota pohledávky státu z tohoto titulu snížila na 1 417,7 mil. Kč.

Stav a vývoj státních záruk

Během prvního pololetí roku 2008 došlo k mírnému poklesu vykazovaného stavu potenciálních závazků státu z poskytnutých záruk (včetně závazků vyplývajících ze zákona č.77/2002 Sb. týkajícího se transformace s.o. České dráhy), a to z celkové hodnoty 207,8 mld. Kč na hodnotu 203,2 mld. Kč.

v mld Kč				
+ zvýšení stavu - snížení stavu	Státní záruky celkem	v tom :		
		standardní záruky	nestandardní záruky	záruky ze zákona č.77/2002 Sb.
Stav k 1.1.2008	207,8	43,7	157,0	7,1
Poskytnutí nových státních záruk	-	-	-	-
Čerpání nových tranší úvěrů	-	-	-	-
Vyúčtování úroků a poplatků	+1,4	+1,1	-	+0,3
Splátky úvěrů dlužníky	-0,3	-0,3	-	-
Realizace státních záruk	-1,7	-1,4	-	-0,3
Úhrada ze státního rozpočtu	-1,5	-1,5	-	-
Jiná změna stavu státních záruk	-0,4	-0,4	-	-
Kurzové rozdíly	-2,1	-2,1	-	-
Stav k 30.6.2008	203,2	39,1	157,0	7,1

Úhrn tzv. standardních státních záruk, tj. celkový rozsah potenciálních závazků státu z poskytnutých bankovních úvěrů krytých standardními státními zárukami ČR (včetně solidárních záruk za závazky Slovenska), se za první pololetí roku 2008 snížil ze 43,7 mld. Kč na 39,1 mld. Kč, tedy o 4,6 mld. Kč. Příčinou poklesu byly vedle promítnutých kursových rozdílů výhradně uskutečněné splátky úvěrů, včetně splácení v rámci realizace státních záruk, a to při nulovém čerpání nových úvěrů, resp. dalších tranší garantovaných úvěrů.

V roce 2008 dále pokračoval vliv zákonného omezení nově poskytovaných státních záruk, nebyla proto poskytnuta žádná nová státní záruka. Vyúčtování splatných úroků a poplatků bylo provedeno v úhrnné výši 1,4 mld. Kč.

Na změně stavu úvěrů krytých standardními státními zárukami se výrazně projevil rovněž vyúčtování kreditních kursových rozdílů v rozsahu cca 2,1 mld. Kč, které bylo odrazem především posilujícího směnného kurzu české koruny vůči EUR, v nichž je vedena významná část garantovaných úvěrů, poskytnutých zahraničními bankami.

Celkový rozsah splátek státem zaručených úvěrů z vlastních zdrojů dlužníků představoval za 1. pololetí 2008 částku 292,7 mil. Kč. Splatné části jistiny a úroků uhradila

společnost Mufis, a.s. ve výši 36,5 mil. Kč (projekt rozvoje obcí ČR). Splatné úroky v úhrnné výši 88,8 mil. Kč ze zaručovaných úvěrů na nové vozy od společnosti EUROFIMA a splatnou část jistiny a úroků ve výši 167,4 mil. Kč z úvěru na pendolina uhradila akciová společnost České dráhy. Snížení stavu tzv. solidárních záruk za závazky Slovenska o 0,4 mld. Kč, konkrétně za úvěr poskytnutý a.s. Chemicelulóza Žilina, bylo důsledkem vypořádání zbývajících závazků ze strany Ministerstva financí SR.

Část splátek jistiny a úroků z úvěrů, za něž stát převzal záruku, byla v 1. pololetí 2008 provedena přímo ze státního rozpočtu, aniž by se fakticky jednalo o realizaci státních záruk, neboť příslušní dlužníci nebyli z tohoto titulu zavázáni státu. Tyto úhrady v celkové výši 1 491 mil. Kč se týkaly jmenovitě splácení jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých na rozvojové projekty v minulých letech Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB. Ze státního rozpočtu tak byly uhrazeny splátky úvěrů na výstavbu dálnic (670,5 mil. Kč), zlepšení stavu mezinárodních silnic (117,9 mil. Kč), program E- roads II (155,3 mil. Kč), opravy silnic (165,4 mil. Kč), odstranění povodňových škod (330,3 mil. Kč) a podporu vodohospodářských investic (51,6 mil. Kč).

Vlastní realizace státních záruk se uskutečnila v celkové výši 1 724,4 mil. Kč prostřednictvím Fondu státních záruk, přičemž převážný podíl představovaly splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č.77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o. Jednalo se fakticky o rozpočtové zajištění splátek všech účelových položek úvěrů, poskytnutých na výstavbu I. a II. železničního tranzitního koridoru. Vedle výše uvedených úvěrů byly formou realizace státní záruky uhrazeny v částce 351,8 mil. Kč rovněž závazky SŽDC, za něž stát převzal ručení podle zákona č.77/2002 Sb.

U nestandardních státních záruk došlo za 1. pololetí 2008 pouze k mírnému poklesu stavu o 41,6 mil. Kč. Tuto poměrně nevýraznou změnu stavu představuje refundace vyplacené zálohy odškodnění ČSOB, a.s. ze státního rozpočtu, která vedla ke snížení dosavadního závazku z titulu nestandardní státní záruky vydané roce 2000 ve prospěch České národní banky k pokrytí ztrát vzniklých v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění strategického investora Investiční a poštovní banky.

Stav pohledávek státu z realizovaných státních záruk vykázal v 1. pololetí 2008 nárůst ze 13,6 mld. Kč na 15 mld. Kč, a to zejména vlivem realizace splátek státem zaručovaných úvěrů z prostředků státního rozpočtu. V roce 2008 rovněž pokračovalo postupné splácení pohledávky státu z titulu realizované státní záruky v souladu s Dohodou o narovnání, uzavřenou se společností MITAS, a.s. Celková výše splátek dosáhla v 1.pololetí 2008

hodnoty 15 mil. Kč. Vývoj stavu pohledávek státu z realizovaných státních záruk byl částečně ovlivněn také kursovými dopady v případě pohledávek za společností Chepos Engineering, s.r.o. a za iránskou státní firmou APPI, které jsou od roku 2002 vedeny v USD. Vzhledem k výraznému posílení kursu české koruny vůči USD se kursové rozdíly projevily snížením stavu pohledávek státu z tohoto titulu o téměř 311 mil. Kč.